

TEAMWORK I CAUX

Et klasseløst samfunn hvor ingen er herre og ingen tjener.

Det nordiske koret i Mountain House. Nr. 4 fra venstre Karen Rygh, på det tidspunkt det eneste norske medlem av koret.

Fra Morgenbladets utsendte medarbeider ESTHER NORMANN TREIDER.

CAUX-SUR-MONTREUX i september.

T) bystyremedlemmer fra en sørlandsby kom forleden til Moralsk opprustnings treningssentrum her i Caux-sur-Montreux, det eneste i sitt slags i den demokratiske verden. Avisene i hjembyen kritiserte kommunen fordi den sendte sine folk på luksustur til et luksushotell i Sveits. De skulle ha sett dem brette opp skjortermene, kaste jakken, sette på seg forkle for å gi seg i kast med oppvasken etter 1000 til 1200 mennesker. De var ikke alene om det. Femogtyve danske, finske, norske og svenske av begge kjønn hjalp til, for nå var det Nordens tur til å ta oppvasken. To mann stod ved en stor luke i spisesalen og tok imot brukte kopper og kar og sendte dem videre til villige hender som vasket, tørket, sorterte og ryddet bort. Dagen etter var det de britiske gruvearbeiderne og deres koner som tok jobben. Og for en uke siden var det de tyske statsmenns tur. Etterpå tok de tannhjulsbanen opp til fjellet hvor vi bor på 1000 meter over havet. Fra toppen av Rochet du Naye i 2000 meters høyde så de seg om i en verden som i syd og vest begrenses av 4000 meter høye alpekjeder hvor Mont Blanc stikker fram som en hvit fuglevinge. Og da de reiste hjem, hadde de erfaring for at demokratiet kan leves ut i det daglige liv selv på såkalt luksushotell. Det har vært bortimot 400 tyskere her i sommer. Det lille heftet «Es muss alles anders werden» som tyskerne laget her i fjor er sendt ut i 1 million eksemplarer. Det viser hvordan en hver kan finne et svar på sine egne og landets problemer og kjempe for et nytt og inspirert demokrati. I den bayerske riksdag er man begynt å rådføre seg med Gud og sin samvittighet foran viktige avgjørelser for å finne ut hva som er rett istedenfor hvem som har rett. Og det snakkes her på Moralsk Opprustnings Verdenskonferanse om Tyskland som demokratiets sverdspiss i Europa.

DEN praktiske erfaring som alle må vinne her hører til den ideologiske trening på samme måte som møtene. Allan Thornhills industridrama «The forgotten Factor», den inspirerte og inspirerende revy «The good Road», filmen «Days of decision» og — sist men ikke minst — korene hvor skandinavisk og tysk og fransk ungdom synger sammen.

Fremtredende gjester fra fjerne land får gjerne en liten overgangstid hvor de spiser i «Fransk spisesal» og blir varmet opp av bunadkleddede nordiske unge piker, mens en snill «housekeeper» tar seg av de uoppredde sengene. Men så begynner deres demokratiske oppdragelse. De stiller seg i matkøen som alle vi andre, tar seg et brett, forsyner seg med spiseredskaper, tallerken og mat ettersom de beveger seg fremover i køen og finner seg et voksdukkebord å slå seg ned ved. Det begynner å gå opp for dem at de er kommet til et klasseløst samfunn hvor ingen er herre og ingen tjener, men hvor alle tjener hverandre gjensidig. De ser at de er blitt medlemmer av en kjempemessig familie hvor alle yter sitt selvfølgelige, frivillig og med glede. Og en vakker dag finner kanskje housekeeperen at den indonesiske lægen som aldri før har redd opp en seng, har lært leksen sin. Grønnsaktemaet får plutselig uventet forsterkning av en indisk industriherre eller en tidligere japansk greve og kvinnelige gjester tar storforkleet på og begynner å arbeide på kjøkkenet eller re opp senger og gjøre istand værelser til strømmen av nye gjester fra alle verdensdeler og over trede land.

Tidlig på ferde er blomsterlaget som arrangerer dette veld av praktfulle høstblomster som fyller ostindiske krukker og lave kobberskåler, gamle utskårne sveitsiske vugger, nisjene i trappeoppgangen, podiet i møtesalen, prosceniet i teatersalen, pryder hvert spisebord og hvert nattbord. Ja, høyt over de veldige elektriske kokekarene i selve kjøkkenet troner et mektig oppsats med gladioler.

INNKJØPENE til denne lille familien på rundt regnet tusen mennesker besørger av et lag av sveitsere, og ellers kommer gode gaver strømmende til forrådsrum og fryseri. I fjor var det mangel på smør — danskene ordnet omgående med en større smørgave. I år ser det ikke ut til å mangle noen ting. Maten er rikelig og laget med hjertelag; sent og tidlig står smilende ansikter i rad og rekke bake de skinnende be-

Grønnsakteamet i arbeid. I midten h.r.advokat Alf Hærem, Norge.

holderne i buffeten. Overkokken er den rike og bereiste kanadiske husmor Kate Cross som leder sitt lag av husmødre og lærer opp unge piker i en slik ånd at de synes matlagning er det morsomste i verden. Mer smidig og smilende servise enn den som disse livsforvandlede mennesker gir fins ikke. De praktiserer de fire absolutter: ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet under Guds ledelse og i gjensidig åpenhet. De praktiserer to tusen ått gamle kristne sannheter og har gitt dem en ideologi så lettfattelig at enhver kan gripe den. Og Østens millioner og Vestens nye og gamle samfunn begynner å skjønne at de trenger den som et supplerende åndelig motstykke til demokratiet.

Tidligere direktør for Vatikanets bibliotek og nå medlem av den italienske riksdag Igino Giordino kom hit og fant at hovmesteren var en fransk universitetsprofessor, at gutten som bar opp koffertene hans var sønn av en lord, at kjøkkengutten som bar et berg av tallerkener med smilende fjes var borgermesteren i München, og at han ble varret opp ved bordet av en tidligere arveprins av Bayern mens et medlem av den keiserlige japanske familie forklarte ham hemmeligheten ved et kristent liv.

HVER kveld løper den vakre mørkhudede unge inder hvis far sitter i House of Lords, ut og inn fra kjøkkenet til spisesal med store suppeterriner som en norsk lærerinne i bunad øser opp av til gjestene. Denne unge inderen vil føre Moralsk Opprustnings budskap til

sitt folk. Han er forberedt på å bli plaffet ned av destruktive krefter som Gandhi ble det, som Folke Bernadotte og burmeseren U Tin Tut er blitt det. Men dette er livet for ham. Det får være med universitetsutdannelsen så lenge. Og den ene etter den annen av all denne prektige ungdommen som er her oppsetter studiene for å kaste hele sin arbeidskraft i vektskålen i denne kritiske tid. Alle gir det de har for sin tro. Mangfoldige lærere og lærerinner har gitt sin ferie for å kunne ta en drøy arbeidsdag i Caux. Noen tar permisjon for å gi et år eller to av sitt liv for å gjøre Caux til en åndelig kraftstasjon i en rådvill og splittet verden. Andre gir sin hele sitt liv til bevegelsen og igjen gir hele sitt liv til bevegelsen og igjen gir alle som etter materialistisk målestokk har betydning i livet: karriere, penger og sosial stilling. En norsk danselærerinne gir Caux sin tid og sin arbeidskraft. — Jeg har ikke tid til å danse lenger, klokken er jo fem på tolv. Brødrene Waldemar og Victor Smith

fra Bergen, den ene pianist og den annen maler, har gjort Caux til sitt hjem. Og ranke unge svenske menn står på plattformen og sier at de vil løfte den fakkell som Grev Folke Bernadotte mistet da han stupte på sin post og la den lyse ut over verden. En ung dansk møbeltapetserer vil bo i en liten villa i nærheten mens selve hotellet er lukket i vinter, og fornye, reparere og vedlikeholde møblene i dette store og vakker utstyrte hus. En kvinnelig ung læge fra Finnland holder daglig kontortid for eventuelle syke, og pressefolk fra mange land gir hele sin tid til å spre nyhetene fra Caux ut over verden. Alle gir sin arbeidskraft gratis, og den regnes ikke ut i syv eller otte timers dag! De skinner av lykke. De er fylt av en fred som er over og utenom denne verden. De er selve friheten under ansvar.

MIDT i blant oss alle går «Frank». Det er ingen kultus omkring grunnleggeren av Moralsk Opprustning, ingen usunn dyrkelse, ingen legenedannelse. Spør man — som jeg har gjort — hvem som er den indre krets omkring ham, får man til svar at det er ingen. Alle står direkte under Guds ledelse. Men det var dr. Frank Buchman som en gang på en spasertur tydelig hørte Gud tale til seg på klart tysk om at det skulle

oppstå en mektig bevegelse av Guds ånd i verden i form av en moralsk og åndelig opprustning. — Det skjedde bare fordi jeg var rede, det hendte i Tyskland, og det er alt, fortalte han på et møte.

Ja vel, sier folk, snusfornuftige mennesker som du og jeg. Ja vel, det går an å leve ut de fire absolutter i et samfunn hvor alle er enige. Et samfunn av selvopptatte, upraktiske idealister.

Vel, la oss se på programmet for den kontinuerlige rekke av konferanser som har vært holdt i Caux siden 17. juli og som har brakt omkring tre tusen mennesker hit fra alle verdensdeler og over tredve nasjoner så fort de bare kan komme, pr. fly, båt, bil og tog. Den 10. september kom ikke mindre enn fem spesialfly til Sveits med deltagere til verdenskonferansen: 40 senatorer og kongressmenn fra Washington; militære og politiske ledere fra Danmark, kullindustriens folk fra Storbritannia, industriledere fra Nederland og industrifolk fra Nord-Frankrike.

Teamwork in Caux
25 SEPT 1948

DAGSORDENEN for verdenskonferansen som begynte den dag, etter at den europeiske konferanse hadde vart fra midten av juli, er følgende:

1) Hvordan man i verdensformat kan skape en ideologi som gir svaret på alle stridende ideologier. 2) Hvordan finne et grunnlag for Europas og verdens enhet. 3) Hvordan sikre: a. Økt kullproduksjon i Storbritannia, b. politisk og industriell stabilitet i Frankrike og Italia, c. nasjonal enhet i Grekenland og

China. 4) Hvordan inspirere Tyskland og Japan på den demokratiske vei. 5) Det nye incitament som vil medføre økt produksjon i de europeiske kullgruver med særlig henblikk på Storbritannia, Belgia, Frankrike og Ruhr. 6) De store europeiske sosialistpartiers fremtid. 7) Hvordan skape sunde hjem som grunnlag for sunde nasjoner. 8) Hvordan en ungdom som er lært opp til å kjempe og vinne idekrigen kan bringe gjenfødsel til sin nasjon.

At svaret er funnet forteller beretningene fra folk i alle land om. Moralsk Opprustning er ikke bare en livsform, den er en politikk og et program, en ny måte å tenke, leve og snakke på.

En revolusjons fødsel, sa forleden den franske sosialistkvinnen Irene Laure. En revolusjons fødsel — kanskje også i Sørlandsbyen som sendte to medlemmer av bystyret hit.

Esther Normann Treider.